

Manifest a favor del Simposi d'Arenys de Munt

Autor:

Data de publicació: 01-05-2009

Aquests simposis tenen per finalitat la revisió històrica de la participació catalana en la descoberta d'Amèrica

La història l'escriuen els vencedors. Aquesta és una de les sentències més consensuades tant dins com fora del món acadèmic. Una sentència amb milers d'anys d'història, ja que els primers a incorporar historiadors a les tropes conqueridores van ser els grecs i els romans. Ve de lluny, doncs. I és per això que, des de fa milers d'anys, la història no s'ha pogut deslligar mai de la interpretació subjectiva dels fets. Per molt que un fet sigui objectiu, la seva explicació i narració sempre serà fruit d'una interpretació.

Per això calen iniciatives com el Simposi sobre la Descoberta Catalana d'Amèrica, que no és sinó una espai perquè especialistes de branques tan diferents com l'economia, el dret, l'heràldica o, entre d'altres, la cartografia contrastin dades, estudis i investigacions sobre la catalanitat de la descoberta d'Amèrica. Calen simposis perquè l'aportació de noves dades i nous estudis és l'única manera d'arribar a aclarir la gestació de la descoberta d'Amèrica: encara avui els llibres de text parlen de diverses versions no contrastades que fan que, en ple segle XXI, la gesta històrica més important dels darrers cinc-cents anys encara sigui, als ulls de la majoria, tot un enigma.

I els enigmes només es resolen amb coneixement i informació, amb dades i més dades, no amb interpretacions i especulacions. Per això, un simposi que només té per objectiu aportar dades, exposar-les i debatre-les és, per sobre de tot, un espai de llibertat.

ADHESIONS: Eugeni Casanova, Isabel-Clara Simó, Víctor Alexandre, Núria Cadenes, Miquel Calçada, Carles Campuzano, Pere Alzina, Ignasi Riera, Matthew Tree, Alfons López Tena, Lluís Cabrera, Joan B. Casas, Xavier Mir, Carles Bonaventura, Enric Garriga-Trullols, Imma Albó, Jordi Bilbeny, Josepmiquel Servià, Josep Guia, Joanjo Albinyana, Patrícia Gabancho, Víctor Cucurull, Jordi Miravet, Albert Om, Joan Pere Le Bihan, Núria Feliu, Narcís Saladrigas, Èric Bertran, Pilar Montoliu, Narcís Garolera, Miquel Esquirol, Enric de la Orden, Albert Calls, Jordi Sargatal, Roger Mas, Jordi Ambrós, Màrius Serra, Xevi Mató, Miquel Sellarès, Antoni Miró, Guillem Chacon, Jaume Forés i Llasat, Pedro Moron, Xavier Figueras, Toni Strubell, Catalina Girona, Antònia Grau, Xavier Borràs Calvo, Enric Porcel i Caro, Josep San Martín Boncompte, Saül Gordillo, Pilar Gispert-Saüch, David Grau, Antoni Quintana, Ma Teresa Reig, Sílvia Martínez, Mònica Escútia, Carles Benítez, Agustí Barrera, Lluís Alòs i Martí, Daniela Grau, Ramon Felipó, Claudi Romeu, Joan Manel Ferrandis, Francesc Ricart, Lluís Danés, Jaume Fàbrega, Esther Sardans, Marc Sansa, Cesc Batlle, Eugeni Terré, Jaume Manel Oronich, Josep M. Llovet, Ernesto Álvarez Blanco, Josep Manel Comajuncosa, Joan Vallvé, Assumpció Maresma, Carles Castellanos, Josep-Maria Terricabras, Joel Joan, Ramon Tremosa, Elisenda Paluzie, Jaume Sobrequés.

Aquests simposis tenen per finalitat la revisió històrica de la participació catalana en la descoberta d'Amèrica. Els ponents generalment són aficionats a la història, de qualsevol ram professional, que hi intervenen desinteressadament per exposar-hi recerques pròpies.

Tenen periodicitat anual, i des del seu inici han tingut la seu a Arenys de Munt.

Foren creats l'any 2001 per iniciativa de Jordi Bilbeny i el Centre d'Estudis Colombins, organitzats per la Fundació d'Estudis Històrics de Catalunya des del 2004 fins al 2006, i per l'Institut Nova Història a partir del 2007, sempre amb la col·laboració de l'excel·lentíssim Ajuntament d'Arenys de Munt (durant 2 anys també el d'Arenys de Mar)

A continuació, una relació dels vuit simposis realitzats fins a data d'avui:

1er Simposi sobre la descoberta Catalana d'Amèrica
2001-11-03 Can Borrell - Arenys de Munt (El Maresme)

Andreu Majó (alcalde Arenys de Munt), Joaquim Arenas, Victor Alexandre, Jordi Bilbeny, Alba Vallès, Carles Camp, Jordi Indiano, Jordi Vila, David Bassa

Programa

Discurs de presentació del Batlle d'Arenys de Munt en el 1r Simposi de la Descoberta Catalana d'Amèrica
Discurs de salutació del President del Centre d'Estudis Colombins en el 1r Simposi de la Descoberta Catalana d'Amèrica
Catalunya davant el repte de la maduresa
Ponències:

La falsificació de la història i la suplantació del nom de la vila de 'Pals' pel de 'Palos de Moguer', en els textos referents a la descoberta d'Amèrica
Relació d'alguns documents i testimonis desapareguts referents a l'almirall Colom
Un cas flagrant d'usurpació de personalitat: Álvaro Núñez Cabeza de vaca
La nissaga dels Yañez i el seu afincament a Catalunya
Les capitulacions colombines de 1492: un document català
Periodisme i Història: Ètica i Rigor versus tergiversació

2on Simposi sobre la descoberta Catalana d'Amèrica
2002-11-30 Can Borrell - Arenys de Munt (El Maresme)

Andreu Majó (alcalde Arenys de Munt), Santiago Cucurella, Alba Vallès i Formosa, Carles Camp, Santi Serra i Maurici, Jordi Indiano, Jan Grau, Jordi Bilbeny

Programa

Discurs de salutació del Batlle d'Arenys de Munt vídeopart 2part 3part 4
Discurs de presentació de Santiago Cucurella
Ponències:

Barcelona, origen del procés del descobriment i colonització d'Amèrica
L'origen català de la indústria sucrera americana
Alfons Yànyez i Cotlliure
El portuguès João da Silva abans i després de la seva arribada a Catalunya
Esquixos de cultura catalana a Amèrica
La mentalitat reial d'en Cristòfor Colom

3er Simposi sobre la descoberta Catalana d'Amèrica
2003-12-13 Can Borrell - Arenys de Munt (El Maresme)

Andreu Majó (alcalde Arenys de Munt), Agusti Barrera, Jordi Indiano, Josep Lluís Rodríguez i Bosch, Carles Camp, Roser Parellada, Jordi Bilbeny

Programa

Discurs de salutació del Batlle d'Arenys de Munt
Sobre la veritat en història i altres qüestions
Ponències:

Àlvar de Portugal, president del Consell Reial dels Reis Catòlics i la seva relació amb el descobridor
L'erudició i la cultura d'en Cristòfor Colom a través dels seus textos
València: Origen de la indústria sedera americana
La dona del descobridor Colom
Carles I, rei dels catalans i senyor de les Índies

4rt Simposi sobre la descoberta Catalana d'Amèrica
2004-11-20 Sala Municipal de l'Ajuntament, Riera Francesc Macià 59 - Arenys de Munt (El Maresme)

Andreu Majó (alcalde Arenys de Munt), Josep Font, Albert Balcells, Carles Camp, Manel Capdevila, Jordi Indiano, Jordi Bilbeny

Programa

Discurs de salutació del Batlle d'Arenys de Munt

Ponències:

Ferran Cortès, Príncep de Catalunya
Colom, i la pólvora catalana
Colom i la seva relació amb Portugal
El tercer viatge d'En Colom i Catalunya

5è Simposi sobre la descoberta Catalana d'Amèrica
2005-11-19 Sala Municipal de l'Ajuntament, Riera Francesc Macià 59 - Arenys de Munt (El Maresme)

Andreu Majó (alcalde Arenys de Munt), Eugeni Casanova (Professor de Comunicació de la UdL i la UPC), Joan Calsapeu, Jordi Rius, Carles Camp, Manel Capdevila, Jordi Indiano, Santi Serra i Maurici, Enric G., Bernat Carbó, Ariadna Duran, Josep Font, Teresa Ferrer, Jordi Bilbeny, Pilar Rahola (cloenda)

Programa

Discurs de salutació del Batlle d'Arenys de Munt
Discurs d'introducció del professor Eugeni Casanova
Ponències:

Colom i la descoberta d'Amèrica: culminació de l'expansió de l'estat català
Catalanismes en el Planisferi d'En Sebastià Cabot
Concomitàncies entre els balls de diables catalans i les «diabladas» d'Amèrica del Sud
L'Inca Garcilaso de la Vega i Catalunya
La Carta d'En Colom al Gran Ca: prova de l'origen català del viatge de descoberta
Felipa d'Aviz i Felipa Moniz: dues cares d'una mateixa persona
La Puebla de Mèxic i la Poble de Segur
La senyera a Amèrica en els mapes, gravats i pintures dels segles XV al XVIII
Els instruments de música dels descobridors d'Amèrica
Catalanismes i sintaxi catalana en els textos dels quatre viatges d'En Colom
El tabac a l'època del descobriment
La moneda a l'època del descobriment
La casa barcelonina d'En Cristòfor Colom que els censors van intentar situar a Sevilla
Discurs de cloenda de Pilar Rahola del 5è Simposi de la Descoberta Catalana d'Amèrica
Una recerca que no defalleix: Síntesi del V Simposi sobre la Descoberta Catalana d'Amèrica

6è Simposi sobre la descoberta Catalana d'Amèrica
2006-11-18 Sala Municipal de l'Ajuntament, Riera Francesc Macià 59 - Arenys de Munt (El Maresme)

Andreu Majó (alcalde d'Arenys de Munt), Miquel Rubirola (alcalde d'Arenys de Mar), Matthew Tree, Albert Puig, Marc Depoorter, Enric G., Carles Camp, Jordi Miravet, Gustau Adzerias, Tais Bastida, Manel Capdevila, Xavier Colomer, Josep Segarra, Jordi Indiano, Manel Cabrera, Daniel Ibañez, Albert Gispert, Jordi Teixidor, Jordi Bilbeny, Roger Mallola (cloenda)

Programa

Discurs de salutació del Batlle d'Arenys de Munt
Discurs d'introducció del periodista i escriptor Matthew Tree vídeo

Ponències:

El Grau: un topònim clau en la teoria de la sortida de Pals

El primer viatge d'En Cristòfor Colom i la vela llatina vídeo part 2 part 3 part 4

Pals i el paral·lel 42 vídeo

Intentant esborrar l'empremta catalana a Amèrica: "Falsificació iconogràfica en els mapes i portulans dels segles XVI al XVIII" vídeo part 2 part 3 part 4

L'esmentat Bernal Díaz del Castillo: un soldat català a la conquesta de Mèxic

L'estructura política catalana i l'Amèrica colònia primigènia vídeo

Una notícia del Diari de Barcelona (19 de març de 1810) sobre la descoberta catalana d'Amèrica vídeo

El primer art europeu a Amèrica: possible projecció del gòtic català vídeo 2 part 3

Els instruments, cartes i taules de navegació d'En Colom foren catalans vídeo part 2 part 3

Catalunya i Colòmbia: català i colombià vídeo part 2 part 3

El viatge Ultra Tule d'En Cristòfor Colom vídeo part 2 part 3

L'origen familiar de Vasco Núñez de Balboa, descobridor de l'Oceà Pacífic vídeo part 2

Joan Colom i Bertran, un Cristòfor Català? Llegendes i culte de Sant Cristòfor, protector dels viatgers de Catalunya vídeo part 2

Ferran Cortès, Carles V, les Ordinacions de Jaume II d'Urgell i la ciutat ideal de Francesc Eiximenis. Barcelona i els orígens urbanístics de Santo Domingo vídeo part 2 part 3

Colom, els templers i la predescoberta vídeo

Colom Català 2006

7è Simposi sobre la descoberta Catalana d'Amèrica

2007-11-16/17 Sala Municipal de l'Ajuntament, Riera Francesc Macià 59 - Arenys de Munt (El Maresme)

Carles Móra (alcalde Arenys de Munt), (22 ponències)

Programa

Inauguració: Carles Móra (Batlle d'Arenys de Munt)

Albert Codinas (Catalunya 2014): "Desmitificació històrica i consciència nacional"

Juan Manuel Rodríguez (Catalunya Acció): "Recordar per tornar a guanyar"

Documental: Americae, de Dani de la Orden i Roger Agustín; Presentació: Pep Mayolas

Benvinguda: Carles Móra (Batlle d'Arenys de Munt)

Discurs inaugural: Jordi Bilbeny

Marc Colomer: "Periodisme d'ofici i responsabilitat històrica: desinterès mediàtic o silenci premeditat"

Ponències:

Pep Mayolas: "Pedro de Llanos i Pere Desplà"

Albert Gispert: "Barcelona, els Colom i l'heràldica espanyola dels Àustria"

Josep Barba: "L'indi Baruta i els Baruta de Molins de Rei"

Quim Vila: "El barri barceloní de Santa Maria del Mar i Ferran Colom"

Enric Guillot: "L'imperi català de Carles I en la iconografia del segle XVI"

Jordi Teixidor: "Cristòfor Colom: la connexió grega"

Lleonard Garcia, "Noves consideracions a l'entorn de Palos i Pals"

Marta del Castillo i Rabascall: "El sesseig americà: evidència lingüística de la catalanitat de la descoberta"

Manel Capdevila: "La longitud catalana de Colom i l'eclipsi"

Josep Comajuncosa: "L'economia catalana del segle XVI i Amèrica: interrogants i evidències"

Xevi Mató: "Pals d'Empordà s'escriu Palos en llatí, en documents del segle XVIII"

Jordi Miravet: "La guerra de Successió i Amèrica"

Pere Alzina: "Les arribades beaches de les tortugues marines americanes: un misteri etològic i toponímic"

Daniel Ibàñez: "Ferran Cortès i la Creu de Jerusalem"

Joanjo Albinyana: "Els orígens catalans del Duc de Medinaceli"

Jaume Pujol-Busquets: "Rodrigo de Bastidas i els Ça Bastida: una aproximació"

Miquel Maresma (metge): "Envelliment i mort de Cristòfor Colom"
Xavi Mas: "L'orxata valenciana a Mèxic"
Roger Mallola: "El caràcter polític de Cristòfor Colom: una anàlisi dels seus textos"
Jordi Bilbeny: "Cristòfor Colom i la nissaga barcelonina dels Casanova"
Cloenda: Salvador Sostres: "Catalunya, final de trajecte: història i política"

8è Simposi sobre la descoberta Catalana d'Amèrica
2008-11-21/22 Sala Municipal de l'Ajuntament, Riera Francesc Macià 59 - Arenys de Munt (El Maresme)

Carles Móra (alcalde Arenys de Munt), (22 ponències)

Programa

Benvinguda: Carles Móra, Batlle d'Arenys de Munt
Presentació: Albert Codinas, President de la Fundació Nova Història
David Bassa, periodista: Lectura del Manifest en favor del Simposi
Joan-Marc Passada, Comissió 100 Anys d'Estelada: "Símbols del passat i projecció de futur"
Roser Gaitano, Sobirania i Progrés: "Història, moviment social i llibertat política"
Projecció del documental 42º, d'En Xevi Mató
Presentat per l'Alfons López Tena
Ponències:

Enric Guillot: "El lleó del Regne de Lleó als mapes del Nou Món"
Josep Barba: "Magallanes és Magalló"
Pep Mayolas: "Hernán Cortés i Alfons d'Aragó: una identificació plausible"
Daniel Ibàñez: "La mort de Carles V al Yuste: realitat històrica o llegenda?"
Josep Manel Comajuncosa: "Ferran II i el redreç econòmic del 1493"
Joanjo Albinyana: "Catalanitat de les festes de moros i cristians a Amèrica"
Jaume Pujol-Busquets: "Les cinquantes: un nou calc organitzatiu català a la primera Amèrica colonial"
Maria Janer: "La nissaga dels Joara (Jobara) a l'Amèrica del segle XVI"
Manel Capdevila: "Colom, DaVinci-Montserrat i els JHS"
Bernat Carbó: "Indagacions i propostes sobre el bolero a Catalunya i Amèrica"
Albert Fortuny: "Algunes dades sobre l'estada d'En Cristòfor Colom a Badalona"
Quim Vila: "La casa i l'hort d'En Ferran Colom"
Albert Gispert: "L'illa de Pinos i Nova Girona: toponímia catalana a Cuba"
Xavier Colomer: "Noves descobertes de la Colòmbia catalana i altres reflexions"
Pere Baladron: "Palos de la Frontera o Pals d'Empordà: algunes novetats a l'entorn del port"
Josep M. Orteu: "L'Amadís de Gaula i els primers colonitzadors del Nou Món"
Francesc Sánchez: "Contradiccions de la interpretació de la història del descobriment d'Amèrica: crònica d'un viatge a Andalusia"
Maiol Sanauja: "El testament d'En Cristòfor Colom i el dret català"
Pere Alzina: "L'entrada i dispersió del gall dindi a Europa: un possible suport a la teoria de la descoberta catalana d'Amèrica"
Pere Forès: "Errors i falsedats en els viatges d'En Colom: visió d'un navegant"
Roger Mallola: "El caràcter d'En Colom i la personalitat nacional catalana"
Jordi Bilbeny: "Cristòfor Colom es deia Joan: proves i raons"
Cloenda: Patrícia Gabancho, escriptora i periodista